

SPIS TREŚCI

100 NAJWAŻNIEJSZYCH UWAG 1

I. PODEJMOWANIE DECYZJI W MEDYCYNIE RATUNKOWEJ

1. Podejmowanie decyzji w medycynie ratunkowej 7
Vincent J. Markovchick, MD, FAAEM, FACEP
2. Postępowanie w zatrzymaniu czynności serca i zasady resuscytacji..... 13
Jason S. Haukoos, MD, MSc
3. Zapewnianie drożności dróg oddechowych: urządzenia służące zachowaniu drożności w stanach nagłych..... 20
Barry C. Simon, MD
4. Wstrząs..... 31
Jason S. Haukoos, MD, MSc
5. Badanie ultrasonograficzne w stanach nagłych..... 37
John L. Kednall, MD, FACEP i Catherine Erickson, MD
6. Medycyna ratunkowa wieku podeszłego..... 44
Kenneth C. Jackimczyk, MD, FACEP
7. Bezpieczeństwo w medycynie ratunkowej 50
Robert L. Wears, MD, MS
8. Jak krytycznie oceniać piśmiennictwo dotyczące medycyny ratunkowej 61
Debra Houry, MD, MPH
9. Oparte na zasadach EBM racjonalne wykorzystywanie diagnostycznych badań obrazowych 65
Ronald R. Townsend, MD, MA i Stephen V. Cantrill, MD

II. GŁÓWNE DOLEGLIWOŚCI

10. Zaburzenia świadomości i śpiączka..... 74
Kenneth C. Jackimczyk, MD, FACEP
11. Gorączka 80
Diane M. Birnbaumer, MD, FACEP i Sarah M. Battistich, MD
12. Ból w klatce piersiowej 85

	Eric A. Wong, MD i Shamai A. Grossman, MD, MS	
13.	Ból brzucha	92
	Rick A. McPheeters, DO, FAAEM	
14.	Nudności i wymioty	97
	Juliana Karp, MD	
15.	Ból głowy	103
	Jonathan A. Edlow, MD, FACEP	
16.	Omdlenie, układowe i nieukładowe zawroty głowy	114
	William F. Young Jr. MD	
17.	Napady padaczkowe	121
	Kent N. Hall, MD	
18.	Anafilaksja	129
	Vincent J. Markovchick, MD, FAAEM, FACEP i Nadia S. Markovchick, MD	
19.	Ból krzyża	134
	Kevin Andruss, MD i Robert Hockberger, MD	
III. CHOROBY NIEURAZOWE		
20.	Nieurazowe okulistyczne stany nagłe	139
	Martin R. Huecker MD i Daniel F. Danzl, MD	
21.	Nieurazowe otorynolaryngologiczne stany nagłe	146
	Christopher Davis, MD i Katherine M. Bakes, MD	
22.	Chirurgiczne stany nagłe dotyczące zębów i jamy ustnej	157
	Richard D. Zallen, DDS, MD i Valerie N. Byrnside, DDS	
IV. OŚRODKOWY UKŁAD NERWOWY		
23.	Napad przejściowego niedokrwienia mózgu i incydent naczyniowo-mózgowy	165
	Michael M. Liao, MD	
24.	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	174
	Maria E. Moreira, MD	
V. UKŁAD ODDECHOWY		
25.	Oddychanie i wentylacja	180
	John L. Kednall, MD, FACEP i Ryan D. Paterson, MD	
26.	Astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc i zapalenie płuc	186
	Rita K. Cydulka, MD, MS i Scott Felten, MD, FACEP	
27.	Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa	201
	Stephen J. Wolf, MD	

VI. UKŁAD KRAŻENIA

28. Zastoinowa niewydolność serca i ostry obrzęk płuc 209
Jeffrey Sankoff, MD, FACEP, FRCP(C)
29. Choroba niedokrwienności serca 216
Edward P. Havranek, MD
30. Zaburzenia rytmu serca, kardiostymulatory
oraz wszczepialne defibrylatory 224
Christopher B. Colwell, MD i Ashley C. Mull, MS, MD
31. Nadciśnienie tętnicze, przełom nadciśnieniowy,
rozwarstwienie aorty i tętniaki aorty 236
Björk Ólafsdóttir, MD i Bo E. Madsen, MD
32. Zapalenie osierdzia i zapalenie mięśnia sercowego 246
John L. Kendall, MD i Christopher B. Colwell, MD

VII. PRZEWÓD POKARMOWY

33. Choroby przełyku i żołądka 253
Rakesh Talati, MD i Philip L. Henneman, MD
34. Choroby jelit 259
Vikhyat S. Bebaria, MD
35. Choroby wątroby i dróg żółciowych 268
Elan S. Levy i Kaushal H. Shah, MD

VIII. UKŁAD MOCZOWO-PŁCIOWY

36. Kolka nerkowa i zespół ostrej moczony 275
Christopher M.B. Frenandes, MD
37. Ostre zatrzymanie moczu 284
John P. Marshall, MD
38. Zakażenia układu moczowego: zapalenie pęcherza
moczowego, odmiedniczkowe zapalenie nerek
i zapalenie stercza 290
Sara M. Krzyzaniak, MD
39. Przewlekła niewydolność nerek i dializa 297
Allan B. Wolfson, MD

IX. HEMATOLOGIA/ONKOLOGIA

40. Hemostaza i koagulopatie 303
Thomas B. Barry, MD i Kathryn Getzewich, MD
41. Niedokrwistość sierpowatokrwinkowa 311
Brad Talley, MD
42. Stany nagłe w onkologii 318
Nicolas J. Jouriles, MD

X. METABOLIZM I ENDOKRYNOLOGIA

43. Płyny i elektrolity 323
Corey M. Slovis, MD
44. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej 330
Stephen L. Adams, MD, FACP, FACEP
i Morris S. Kharasch, MD, FACEP
45. Cukrzyca 335
C. Ryan Keay, MD, FACEP
46. Choroby tarczycy i nadnerczy 341
Daniel H. Bessesen, MD

XI. CHOROBY ZAKAŻNE

47. Zespoły związane z sepsą 353
Stephen J. Wolf, MD
48. Zakażenia tkanek miękkich 357
Harvey W. Meislin, MD, FACEP, FAAEM
i Megan A. Meislin, MD
49. Choroby przenoszone drogą płciową i zakażenie HIV ... 365
Kerry B. Broderick, MD; Erica Douglass MD
i Jason S. Haukoos, MD
50. Zespół wstrząsu toksycznego 375
Joshua B. Gaither, MD
51. Tężec, botulizm i zatrucie pokarmowe 380
John E. Houghland, MD
52. Północnoamerykańskie choroby przenoszone
przez komary i kleszcze 389
Andrew M. Kestler, MD, MBA, DTMH
53. Zapalenie stawów 398
Catherine B. Custalow, MD, PhD
54. Choroby skóry 405
Lela A. Lee, MD i Joanna M. Burch, MD

XII. STANY NAGŁE ZWIĄZANE Z CZYNNIKAMI ŚRODOWISKOWYMI

55. Urazy w wyniku rażenia piorunem i porażenia prądem
elektrycznym 415
Gabrielle A. Jacquet, MD i Timothy R. Hurtado, DO, FACEP
56. Wypadki związane z zanurzeniem w wodzie 427
Jedd Roe, MD, MBA, FACeP
57. Hipotermia i odmrożenia 433
Daniel F. Danzl, MD i Mary Nan Mallory, MD

58. Choroby związane z działaniem wysokiej temperatury. . . 440
Christopher B. Colwell MD i Gina Soriya, MD
59. Choroba wysokościowa i dysbaryzm. 444
Jeffrey Druck, MD i Christopher Davis, MD

XIII. CHOROBY NOWORODKÓW I DZIECI

60. Ocena gorączki u dzieci poniżej 3. roku życia 451
Genie E. Roosevelt, MD, MPH
61. Napady padaczkowe u niemowląt i dzieci 458
Andrew M. White, MD, PhD
62. Ostre choroby układu oddechowego u dzieci 467
Kelly Flett, MD i Joan P. Bothner, MD
63. Choroby układu pokarmowego i odwodnienie u dzieci . . 477
Joshua S. Easter, MD
64. Choroby zakaźne u dzieci 485
Roger M. Barkin, MD, MPH, FACEP, FAAP
65. Dziecko maltretowane: ocena na oddziale ratunkowym . . 492
Catherine McIlhany, MD, FAAP i Kathryn Wells, MD, FAAP
66. Płytki sedacja i analgezja u pacjenta pediatrycznego . . . 500
Joe E. Wathen, MD i Guy Upshaw, MD
67. Resuscytacja noworodków i starszych dzieci 508
Katherine M. Bakes, MD

XIV. STANY NAGŁE ZWIĄZANE Z ZATRUCIAMI

68. Ogólne podejście do zatruc 515
Katherine M. Hurlbut, MD
69. Alkohole: etanol, glikol etylenowy, metanol
i alkohol izopropylowy 522
Lous J. Ling, MD
70. Zatrucie lekami przeciwgorączkowymi 532
James C. Mitchiner, MD, MPH
71. Pogryzienia i użądlenia 540
Shawn M. Varney, MD, FACEP
72. Zatrucie dymem 551
Richard. E. Wolfe, MD
73. Często nadużywane substancje 556
Vikhyat. S. Bebarta, MD
74. Toksykologia układu krążenia 570
Jennie A. Buchanan, MD
75. „Jedna pigułka może zabić”- zatrucia u dzieci 575
Shan Yin, MD, MPH

XV. GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO

76. Zapalenie narządów miednicy mniejszej 581
 Leslie L. Armstrong, MD i Susan Brion, MD, MS
77. Napaść na tle seksualnym 586
 Katherine M. Bakes, MD i Bernadine L. Mellinger, BSN, RN,
 SANE-A, CFN
78. Poronienia samoistne, ciąża ektopowa i krwawienie
 z dróg rodnych 593
 Brandon H. Backlund, MD, FACeP
79. Powikłania trzeciego trymestru i poród 603
 Gina Soriya, MD

XVI. URAZY

80. Mnogie obrażenia ciała 609
 Peter Rosen, MD
81. Uraz szczękowo-twarzowy 615
 Ethan M. Ross, MD i Carlo L. Rosen, MD
82. Uraz kręgosłupa szyjnego i rdzenia kręgowego 622
 Michael J. Klevens, MD, FAAEM
 i Robert M. McNamara, MD, FAAEM
83. Uraz głowy 630
 Edward Newton, MD
84. Pourazowe stany nagłe w okulistyce 637
 Harold Thomas, MD
85. Uraz szyi 641
 Jeffrey J. Schaidler, MD
86. Uraz klatki piersiowej 646
 Susan Brion, MD, MD i Justin C. Chang, MD
87. Uraz brzucha 652
 Max V. Wohlauser, MD i Ernest E. Moore, MD
88. Złamania miednicy i uraz układu moczowo-płciowego .. 657
 Walter L. Biffl, MD, FACS
89. Uraz w ciąży 664
 Jedd Roe, MD, MBA, FACEP i Bophal Sarha Hang, MD
90. Uraz u dzieci 669
 Katherine M. Bakes, MD i Walter L. Biffl, MD, FACS
91. Uraz mięśniowo-szkieletowy i inne stany dotyczące
 kończyn 675
 Anthony R. Sanchez II, MD i Steven J. Morgan, MD
92. Urazy i zakażenia ręki 687
 Michael A. Kohn, MD, MPP

93. Oparzenia	694
Jeffrey. S. Guy, MD	
94. Postępowanie z ranami	702
Maria E. Moreira, MD	
i Vincent J. Markovchick, MD,FAAEM, FACEP	

XVII. BEHAVIORALNE STANY NAGŁE

95. Ostra psychoza	713
Manish Amin, DO	
96. Depresja i samobójstwo	719
Douglas A. Rund, MD i Radu V. Saveanu, MD	
97. Postępowanie z pacjentem agresywnym	727
Douglas Ikelheimer, MD, MA	
98. Przemoc ze strony partnera	735
Debra Houry, MD, MPH	

XVIII. ZARZĄDZANIE W MEDYCYNIE RATUNKOWEJ I POSTĘPOWANIE Z RYZYKIEM

99. Ograniczanie kosztów i zarządzanie ryzykiem w medycynie ratunkowej	741
Stephen V. Cantrill, MD	
100. EMTALA, JC i HIPAA	749
Peter W. Pryor II, MD, MPH i Kendra Moldenhauer, RN, BSN	

XIX. SYSTEMY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO I ZDARZENIA O CHARAKTERZE MASOWYM

101. Rodzaje broni masowego rażenia	759
Aaron M. Eberhardt, MD i Peter T. Pons, MD, FACEP	

INDEKS	775
---------------------	------------